

First Literary Dates

<https://engagenow.eu/ca/case-studies/first-literary-dates/>

Projecte educatiu que s'inspira en un programa de cites de la televisió per tal que els alumnes comparteixin una experiència de lectura.

Tot va començar una nit quan una professora de llengua i literatura de l'Institut Manuel Vázquez Montalbán mirava la televisió. Estava molt cansada i, per desconnectar, va posar el programa de televisió "First Dates", de Mediaset. De sobte, es va adonar que en la conversa de la parella van sorgir molts temes, però que en cap moment van parlar de llibres. Aleshores es va imaginar com serien aquestes trobades si es parlés de literatura. A partir d'aquesta idea, la professora va construir el projecte en què l'element central és el llibre.

L'alumnat participa en una cita a cegues amb l'objectiu de compartir la seva experiència de lectura amb altres alumnes que llegeixin el mateix llibre. Per tant, es reuneixen per parlar d'una afició que tenen en comú i que a priori desconeixien: la literatura.

El projecte té dues fases i es duu a terme a l'Institut Manuel Vázquez Montalbán, de Sant Adrià del Besòs, a Barcelona. L'escola es troba en una zona socialment desfavorida i, a causa de les característiques del seu entorn, els estudiants no solen tenir un capital cultural gaire elevat.

En la primera fase, es demana als estudiants de 17-18 anys que organitzin, a través del treball en equip, diversos menús literaris: asiàtic, vegetarià, hipercalòric, alta cuina, romàntic, nens, delicatessen, italià, etc. Cada menú correspon a un tipus de llibre. Per exemple, el menú hipercalòric correspon a un llibre que conté històries generoses en pàgines com, per exemple, "Els pilars de la terra", de Ken Follet. La idea és que tothom trobi un menú al seu gust. Els menús són variats, aporten sensibilitats literàries diverses, tradicions, estils, i ofereixen diferents nivells de lectura per atreure el major nombre de lectors possible.

En una segona fase, l'alumnat ha de llegir diversos llibres del menú assignat i, després de les lectures, s'organitzen sessions en què es comparteixen les impressions d'aquestes obres. Un cop aquests alumnes tenen coneixement de les obres escollides, la seva missió és promoure'n la lectura entre els estudiants dels diferents cursos de secundària. Així, els alumnes de secundària es converteixen en tutors d'estudiants de diferents edats a l'escola, i s'encarreguen de supervisar el seu procés de lectura i de resoldre dubtes que els puguin sorgir. Aquests mateixos estudiants són els responsables de difondre el projecte entre la resta d'estudiants: fan tràilers de llibres, i penjen cartells promocionals a les aules.

UBICACIÓ: ESPANYA, SANT ADRIÀ DEL BESÒS

WEB: [WIXSITE.COM/FIRSTLITERARYDATES](https://wixsite.com/firstliterarydates)

ANY D'INICI DEL PROJECTE: 2016

DURADA: 6-12 MESOS

ORGANITZADOR: [INSTITUT MANUEL VÁZQUEZ MONTALBÁN](#)

SECTOR CULTURAL:

- LITERATURA: LECTURA
- LITERATURA: COMPRENSIÓ
- LITERATURA: EXPRESSIÓ ORAL
- GASTRONOMIA

EDAT DEL TARGET:

- JOVES I ADOLESCENTS (EN GENERAL)

GÈNERE DEL TARGET: TOTS

TARGET SOCIODEMOGRÀFIC:

- URBÀ
- METROPOLITÀ

OBJECTIUS:

- EDUCACIÓ
- INTEGRACIÓ SOCIAL

Els estudiants que vulguin participar en el programa hauran de llegir, com a mínim, un llibre d'algun dels menús de les llistes.

Finalment, el dia de l'esdeveniment, l'alumnat de secundària decora l'aula amb temes relacionats amb l'assignatura i, com a la televisió, en un entorn que emula l'espectacle, la classe es converteix en un restaurant amb begudes i aperitius.

OBJECTIU PRINCIPAL DEL PROJECTE

Demostrar als estudiants que els llibres poden generar converses.

ROL DELS JOVES EN EL PROJECTE

Els joves són els protagonistes de tot l'esdeveniment; participen en el projecte com a voluntaris i fora de l'horari escolar. Des del moment que trien el llibre fins a l'edició del vídeo final.

En la primera edició, la del curs 2016-2017, hi van participar 70 alumnes de la mateixa escola. No només llegeixen, sinó que també interpreten una escena que els permet practicar l'expressió oral. Alguns dels estudiants confessen que al principi eren reticents a participar-hi, però que, un cop començada la lectura del llibre, els va agradar. Hi ha alumnes que trien el llibre segons els temes que més els agraden, per exemple, els esports i, més concretament, el futbol, de manera que la lectura els resulta menys avorrida i més atractiva.

En general, l'alumnat expressa que gaudeix participant en el projecte. També explica que la lectura s'encara d'una manera molt més agradable quan no es tracta d'una obligació. Alguns dels estudiants revelen que hi van prendre part perquè els va agradar el programa de televisió i volien experimentar una cita relacionada amb la literatura. Uns altres van dir que per a ells la part més difícil no era llegir el llibre, sinó posar-se davant d'una càmera i expressar les seves impressions sobre el llibre que havien llegit. L'alumnat millora tant en competència lectora com en expressió oral alhora que s'ho passa bé.

L'etapa final del projecte consisteix a editar tots els enregistraments. Aquest és el moment en què s'inclouen fotos, cites, fragments de converses i imatges. És un exemple excel·lent d'introducció de la creativitat digital al món de la lectura. Aquest projecte inclou llibres i noves tecnologies.

Els joves senten que tenen el control sobre el projecte i el poder sobre els espais que utilitzen per dur-lo a terme. Els joves decideixen i esdevenen actors actius en el procés de lectura.

El projecte crea vincles entre estudiants de diferents cursos. Els estudiants de cursos superiors dignifiquen la seva feina. A més, els estudiants de secundària són els encarregats de tutelar els altres, de recomanar i compartir coneixements sobre diferents llibres. En futures edicions, el projecte es durà a terme amb més estudiants, no només amb estudiants de la mateixa escola sinó també amb alumnes d'una altra escola; amb la col·laboració de l'Institut del Teatre, estudiants d'art i teatre interactuaran amb els alumnes de l'Institut Manuel Vázquez Montalbán.

PROPÒSITS DEL PROJECTE

- Fer de la lectura un acte social i compartit.
- Promoure la lectura i ampliar les referències literàries i culturals en alumnes de secundària i batxillerat a través d'un entorn informal.

PER QUÈ ESTÀ CONSIDERAT UN CAS DE BONES PRÀCTIQUES?

Aquest és un cas de bones pràctiques perquè permet als estudiants apropiat-se a la lectura d'una manera original i creativa, en una activitat informal d'aprenentatge. No només es tracta de llegir, sinó de desenvolupar un pla que va més enllà de la lectura, on els estudiants poden compartir la seva experiència lectora. La lectura és pública i compartida, no només amb els altres estudiants de l'aula, sinó a través del vídeo que s'enregistra més endavant. En poques paraules: el projecte es torna viral. La iniciativa permet als estudiants de diferents edats conèixer-se, xerrar sobre un mateix llibre i ampliar la gamma de temes que apareixen a les seves converses.